

W tym numerze:

- ⇒ **TRAKTAT LIZBOŃSKI POZOSTAWIA NIEJASNOŚCI W OBSZARZE WSPÓLDECYDOWANIA W DZIEDZINIE WPR**
- ⇒ **WEDŁUG COPA-COGECA ZMNIĘSZYŁY SIĘ EMISJE GAZÓW CIEPLARNIANYCH SEKTORA ROLNEGO**

TRAKTAT LIZBOŃSKI POZOSTAWIA NIEJASNOŚCI W OBSZARZE WSPÓLDECYDOWANIA W DZIEDZINIE WPR

We wtorek (1 grudnia) wszedł w życie długo oczekiwany unijny Traktat lizboński, ale nadal istnieją wątpliwości co do sposobu interpretacji prawnej jego nowych zapisów, dotyczących współdecydowania w sferze polityki rolnej.

Traktat – który wchodzi do ustawodawstwa UE jako traktat zmieniający, chociaż początkowo miał być to projekt konstytucyjny – rozszerza procedurę współdecydowania na szereg nowych obszarów, w tym rolnictwo, rybołówstwo i fundusze strukturalne, jednocześnie przyznając eurodeputowanym prawo do odrzucania porozumień handlowych.

Jednakże jedna klauzula w traktacie lizbońskim wzbudza wątpliwości co do tego, które spośród uprawnień w odniesieniu do WPR, zachowają ministrowie w Radzie. Skłoniło to Komisję i Radę do zwrócenia się o poradę prawną w tej kwestii.

Tekst przyznaje Parlamentowi prawo do współdecydowania w obszarze „wspólnej organizacji rynków rolnych” i „innych przepisów niezbędnych do osiągnięcia celów wspólnej polityki rolnej”.

Jednakże dalej zapisano: „Rada, na wniosek Komisji, przyjmuje środki dotyczące ustalania cen, opłat, pomocy i ograniczeń ilościowych, jak również dotyczące ustalania i przydziału wielkości dopuszczalnych połowów”.

„Wyjątkowe” przypadki

Według źródeł Komisji interpretację tego nowego ustępu należałoby jeszcze wyjaśnić. W związku z tym, że Traktat już obowiązuje, Bruksela nie jest w stanie rozstrzygnąć, jakiego rodzaju pomoc i opłaty podlegają pod procedurę współdecydowania, a jakie są wyłącznym uprawnieniem Rady. Dlatego też zwróciła się o opinię prawną.

Niemniej jednak przypomniano, że Traktat lizboński zawiera jasne przesłanie, iż obecnie Parlament jest „pełnoprawnym” współustawodawcą w zakresie WPR, sugerując, że eurodeputowani muszą mieć sposobność korzystania ze swych nowych uprawnień „we wszystkich kwestiach o charakterze legislacyjnym bez żadnych ograniczeń”.

Dlatego też istnieje duże prawdopodobieństwo, że tekst będzie interpretowany tak, aby Parlament nie miał prawa do współdecydowania jedynie w „wyjątkowych” sytuacjach po indywidualnym rozpatrzeniu sprawy.

Tymczasem procedura współdecydowania ma dotyczyć „istotnych elementów ustawodawstwa UE, a w szczególności istotnych elementów WPR”.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Komitety nabierają większego znaczenia

Wyjaśniając w tym tygodniu dziennikarzom zmiany wprowadzone na mocy Traktatu Lizbońskiego, brytyjski eurodeputowany z ugrupowania liberalistów, specjalista w sprawach konstytucji, Andrew Duff powiedział, że pełne prawa w odniesieniu do WPR prawdopodobnie przyczynią się do zasadniczej zmiany składu i charakteru obecnych oraz przyszłych parlamentarnych komisji rolnych. Dotychczas były one zdominowane przez rolników lub bezpośrednich przedstawicieli ich interesów.

- [Komisje] przyciągną teraz inne osoby, które chcą mieć duży wpływ na podejmowanie decyzji – oświadczył, przewidując, że powinna poprawić się jakość prac komisji.

Na podstawie Traktatu Lizbońskiego wzrosnąć ma również pozycja komisji ds. handlu międzynarodowego, ponieważ polityka handlowa należy do wyłącznej kompetencji Unii.

Eurodeputowani będą mieli taki sam głos jak Rada w kwestii polityki handlowej – wymagana będzie zgoda obydwu instytucji (na ogół większością kwalifikowaną w Radzie) w celu ratyfikacji nowych układów handlowych takich, jak przyszłe porozumienie w ramach Rundy Doha.

Niemniej jednak Komisja Europejska zachowuje wyłączne prawo do negocjacji na forum WTO w imieniu całego bloku państw, lecz obecnie jej mandat zależy w takim samym stopniu od stanowiska Parlamentu jak Rady.

Poza zdobyciem prawa weta wobec porozumienia z Doha eurodeputowani będą po raz pierwszy współustawodawcami w zakresie innych aspektów polityki handlowej takich, jak środki antydumpingowe.

Debaty Rady bardziej otwarte

Inna kluczowa zmiana wprowadzona na mocy Traktatu Lizbońskiego przewiduje, że dyskusje w „sprawach legislacyjnych” staną się publicznymi debatami, dzięki czemu stanowiska państw członkowskich będą bacznie obserwowane.

Niemniej jednak ministrowie będą mogli prowadzić za zamkniętymi drzwiami obrady „nie dotyczące spraw legislacyjnych”. Jak podają źródła Rady, debaty w sprawie przyszłości WPR – odbywające się przed składaniem konkretnych wniosków legislacyjnych – będą nadal mogły być prowadzone bez podawania ich do wiadomości publicznej.

W Traktacie dodano jeszcze jeden poziom „odpowiedzialności” zawarty w przepisie przyznającym parlamentom krajowym osiem tygodni na sprawdzenie, czy wszystkie nowe wnioski Komisji są „zgodne z zasadą pomocniczości”. Pozwoli im to na sygnalizowanie pojawienia się ustawodawstwa wychodzącego poza kompetencje UE.

Hiszpański socjalistyczny eurodeputowany Romón Jáuregui powiedział reporterom, że nowe procedury nie powinny być stosowane w całej swej rozciągłości przez parlamenty krajowe, które muszą zaakceptować zasadę cedowania suwerenności w niektórych obszarach, aby móc osiągnąć cele polityki europejskiej.

Równe uprawnienia w odniesieniu do budżetu UE

Dotychczas ministrowie z Rady mieli ostatnie zdanie w sprawie finansowania WPR, która wchodziła do „obowiązkowych” wydatków unijnego budżetu. Obecnie Traktat Lizboński uzależnia decyzje dotyczące całego budżetu od opinii obydwu instytucji: Rady i Parlamentu.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Daje to obydwu instytucjom równą pozycję we wszystkich obszarach i jednocześnie znosi poprzednie „ostatnie zdanie” Parlamentu w sprawie nieobowiązkowych wydatków.

Według urzędnika parlamentarnego Jose Luis Pacheco, w komitetach uzgodnieniowych – już biorących udział w rozmowach dotyczących budżetu – głos eurodeputowanych będzie bardziej słyszalny ze względu na ich nowe zrównane [z Radą] uprawnienia w zakresie wydatków budżetowych.

- Nowy system niekoniecznie będzie oznaczał sytuację patową – powiedział, zaznaczając, że Rada i Parlament będą zmuszone do prowadzenia wcześniejszych dyskusji, by uutorować drogę do bardziej realistycznych kompromisów. Nie będzie już możliwe „marnowanie czasu” na pierwsze czytanie znacznie odbiegających wersji [aktów prawnych], ponieważ wprowadzono zasady ograniczające proces do jednego czytania odbywającego się po rozmowach uzgodnieniowych.

Pacheco wyjaśnił, że chociaż europarlamentarzyści mogą obecnie występować z własną opinią w sprawie podziału budżetu, to nadal ich rola będzie ograniczona do konsultacji w sprawie dochodów UE z państw członkowskich.

Tymczasem eurodeputowani nie będą mogli zgłaszać poprawek do wieloletnich ram finansowych, które określają długoterminowe wydatki UE, ale „będą mogli powiedzieć tak lub nie” – wyjaśnił Pacheco. Na podstawie nowego traktatu umowy dotyczące wydatków (obejmujące przynajmniej pięć lat) staną się prawnie i politycznie wiążące.

Źródło: *Agra Europe Weekly* z 4 grudnia 2009 r. *“Lisbon Treaty leaves grey areas on CAP codecision”*

WEDŁUG COPA-COGECA ZMNIJSZYŁY SIĘ EMISJE GAZÓW CIEPLARNIANYCH SEKTORA ROLNEGO

Europejska organizacja związków i spółdzielni rolniczych poinformowała w tym tygodniu, że emisje gazów cieplarnianych (GHG) pochodzące z unijnego sektora rolnego – przede wszystkim produkcji zwierzęcej – znacznie się obniżyły od 1990 r. Natomiast emisje pochodzące z innych sektorów gospodarki takich, jak transport nadal rosną.

W oświadczeniu wydanym specjalnie w okresie poprzedzającym szczyt klimatyczny w Kopenhadze, który rozpoczyna się w poniedziałek (7 grudnia) Copa-Cogeca szacuje, że emisje sektora rolnego UE-27, łącznie z produkcją zwierzęcą, obniżyły się aż o 20% w latach 1990-2007.

Według organizacji było to możliwe w dużej mierze ze względu na reformy WPR w powiązaniu z „bardziej wydajnym stosowaniem nawozów i obornika oraz stopniową realizacją inicjatyw środowiskowych przez rolników.”

Nie rezygnujcie z jedzenia mięsa

Oświadczenie wydano po ukazaniu się opracowania w brytyjskim czasopiśmie medycznym *The Lancet* – częściowo finansowanym przez brytyjskie Ministerstwo Zdrowia – zalecającego zmniejszenie spożycia mięsa i popierającego 30% redukcję produkcji zwierzęcej w krajach rozwiniętych.

W innych badaniach wysuwano takie same argumenty. W październiku lord Stern, autorytet w dziedzinie globalnego ocieplenia ostrzegł, że ludzie będą musieli stać się w dużym stopniu wegetarianami, jeżeli świat ma zwalczyć zmiany klimatyczne.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Ponadto w czwartek (3 grudnia) były członek zespołu the Beatles, obecnie aktywnie działający na rzecz klimatu, sir Paul McCartney dołączył do specjalistów w Parlamencie Europejskim, opowiadających się za zmniejszeniem spożycia mięsa w krajach bogatych, by powstrzymać popyt na artykuły zwierzęce, których produkcja prowadzi do wysokiej emisji GHG.

Jednakże wielu eurodeputowanych odrzuciło te apele, krytykując wegetarianizm jako „śmiertelny cios” dla rolników (patrz następny artykuł). W imieniu Krajowego Związku Rolników Zjednoczonego Królestwa (NFU) prezes Peter Kendall oświadczył, że raport w czasopiśmie *The Lancet* był „zbyt uproszczony” i „nie zawierał wystarczających informacji”.

„Brak zrozumienia”

Prezes NFU w Szkocji Jim McLaren oświadczył: - Komentatorzy, którzy sugerują, że mniejsze spożycie mięsa przyczyni się do opanowania zmian klimatycznych z pewnością nie rozumieją, jaki jest system produkcji zwierzęcej w Szkocji. Większość gruntów w Zjednoczonym Królestwie nadaje się jedynie do ekstensywnego wypasu zwierząt. Pytanie, które powinni zadać ci komentatorzy brzmi: „Gdzie mięso zostało wyprodukowane?”

Walijska grupa ds. promocji mięsa *Hybu Cig Cymru* twierdzi w oświadczeniu opublikowanym w ubiegłym tygodniu, że drastyczna redukcja stad zwierząt i zmniejszenie spożycia mięsa w Zjednoczonym Królestwie nie jest sposobem na zwalczanie zmian klimatycznych w kraju.

Na początku bieżącego tygodnia Organizacja English Beef and Lamb Executive [Organizacja Producentów Wołowiny i Jagnięciny Anglii] opublikowała swój własny raport *Change in the Air* [Zmiana w powietrzu], aby promować osiągnięcia branż, które reprezentuje i podkreślić możliwości eliminacji ich negatywnego wpływu na środowisko.

Raport ma być dokumentem strategicznym ukierunkowującym producentów wołowiny i jagnięciny na działania, które zmniejszają negatywny i promują pozytywny wpływ ich branż na środowisko naturalne. Uzyskał poparcie m.in. NFU, Krajowego Stowarzyszenia Producentów Owiec (NSA), Stowarzyszenia Niezależnych Dostawców Mięsa (Association of Independent Meat Suppliers, AIMS) oraz Brytyjskiego Konsorcjum Handlu Detalicznego (British Retail Consortium, BRC).

Ocena produkcji zwierzęcej

Według NFU redukcja emisji GHG sprzyja poprawie wydajności, dzięki czemu korzystają producenci.

Prezes NFU - Peter Kendall powiedział – Musimy ocenić nasz sektor produkcji zwierzęcej i znaleźć nowe sposoby obniżenia jego emisji. W związku z tym potrzebne są inwestycje w innowacyjne technologie i solidna baza naukowa, by móc dokonać prawdziwych praktycznych zmian w tym obszarze i zapewnić, że jesteśmy w stanie sprostać wyzwaniu, jakim jest zwiększenie produkcji artykułów żywnościowych dla rosnącej liczby ludności w świecie.

- Proste rozwiązania typu zmniejszenie stad zwierząt, na czym skupiono się w raporcie przygotowanym przez *The Lancet* w ubiegłym tygodniu, nie uwzględnia ani złożonych problemów systemu produkcji żywności ani strategii i praktycznych działań obecnie opracowywanych przez ten sektor.

Nadal wiele do zrobienia

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Copa-Cogeca twierdzi, że w celu dalszego obniżenia emisji GHG należy dokonać znaczących inwestycji w badania rolnicze i rozwój tego sektora, aby umożliwić rolnikom bardziej efektywną produkcję żywności o mniejszym wpływie na środowisko.

Copa uważa, że sektor ten może przyczynić się do zwalczania zmian klimatycznych „dostarczając glebie cennych składników odżywczych w formie obornika i gnojowicy w celu jej nawożenia, a także wsadu do wytwarzania bioenergii. Pomoże to w zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych w UE dzięki przejściu na tę formę energii zamiast stosowania szkodliwych dla środowiska paliw kopalnych.”

Ponadto organizacja rolnicza twierdzi, że produkcja zwierzęca pomaga w „zapobieganiu masowemu opuszczaniu przez ludność obszarów wiejskich UE”, a także przyczynia się do utrzymania krajobrazu i wzrostu zatrudnienia na obszarach wiejskich UE.

Biorąc pod uwagę prognozy FAO przewidujące konieczność podwojenia produkcji żywności w świecie do 2050 roku, by zaspokoić rosnący popyt, Copa twierdzi, że tym bardziej istotne staje się utrzymanie produkcji zwierzęcej w całej UE.

Poza tym organizacja uważa, że ekstensywne metody chowu zwierząt mogą także stwarzać możliwości produkcji żywności w regionach, w których w innym wypadku nie można by było produkować żywności, ponieważ większość naszych użytków rolnych nie nadaje się do produkcji upraw polowych i warzyw.

Ponadto twierdzi ona, że mięso jest niezmiernie cennym źródłem białka, energii, substancji mineralnych i witamin w diecie konsumenta.

Prezes Copa Paradaig Walshe powiedział, że silna WPR będzie mieć „istotne znaczenie w przyszłości dla zagwarantowania odpowiednich narzędzi i bodźców, aby rolnicy mogli odgrywać odpowiednią rolę w rozwiązywaniu tego problemu [zanieczyszczenia środowiska], jednocześnie prowadząc konkurencyjną działalność rolniczą i zaspokajając zwiększony popyt na żywność w świecie”.

Źródło: *Agra Europe Weekly z 4 grudnia 2009 r. “Emission from farming have fallen, says Copa-Cogeca”*

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione